

ASSISI-NYT - OKTOBER 2005

*Frans' overgang til de indre planer
Vægmalерiet på den lille, enkle stenhytte i Basilica di Santa Maria degli Angeli,
hvor Frans døde*

Kæreste Assisi-venner

I det smukkeste oktobervejr med sol, klar blå himmel, farverige blomster, grønt græs og grønne træer - de første i flammende gyldne farver - sidder jeg og skriver dette nyhedsbrev. I den sidste uges tid har vi været velsignet med så megen varme om dagen, at vi har måttet smide det meste af det tøj, som vi tog på i de kølige morgener. De fortsat mange pilgrimme i Assisi har åbenlyst nydt de varme dage og aftener. I et område som Midtitalien med bjergkæder og vidtstrakte dale har vi på denne årstid et vejrfænomen, der altid morer mig, når jeg om morgenen kigger ud af vinduet fra min lejlighed i Assisi i 500 meters højde i forhold til dalen. Efter den kolde nat starter næsten hver morgen med omfattende tåge over dalen, der er så tæt, at dalen er fuldstændig forsvundet, og jeg kigger i stedet ud på nogle af Assisis smukke hustage og et tæppe farvet lyserødt af den tidlige morgensol. Enkelte gange stikker den høje kuppel over Porziuncola som det eneste op ad tæppet, men for det meste er det alene et nærmest eventyragtigt og meget symbolsk billede af at bo i en hellig by beliggende på en lyserød sky, der er i min bevidsthed om morgenen. Det er en gave, som jeg er meget taknemmelig over, at bo så relativt højt over havets overflade, for når tågen rammer Umbrien, skinner solen lystigt og varmt hos os, der bor højt, mens den har meget svære betingelser i den tætte tåge, der ligger over dalene. At opholde sig i f.eks. Santa Maria degli Angeli, inden tågen begynder at lette godt over middag, er som at befinde sig i en dyne, der skiller os fra solen og fra at se længere end de allernærmeste omgivelser. Trafikken snekler sig forsigtigt af sted ad veje, vi næsten kun kan finde, hvis vi kender dens sving og kryds. Det er så en kontrast uden lige igen at vende tilbage til Assisis blå himmel og tindrende sol.

Dagen for fred, tolerance og dialog - festen for Frans

Oktober er som september en måned, der er præget af mange aktiviteter og pilgrimme, især hvert års fest for Frans tiltrækker tusinder, ikke mindst fra den region i Italien, som det pågældende år kommer med olien til den flamme, der evigt brænder i krypten med Frans' grav. I år var det Emilia-Romagna med hovedstaden Bologna, som foruden de mange pilgrimme fra regionen sendte præsidenten og andre politikere, ligesom Italiens præsident og nogle politikere, Umbriens præsident med følge samt Romano Prodi som repræsentant for EU var til stede i Assisi.

Efter Frans' ridderfærd til Perugia, et års fængsel og efterfølgende langvarige sygdom op til 23 års alderen var hans helbred knækket. Resten af inkarnationen var præget af skrøbelighed og mange smerter i forbindelse med maveonder, knogletuberkulose, de blødende stigmater, der gjorde, at han ikke mere kunne gå samt en øjensygdom, der blindede Frans' fysiske syn de sidste år. Allerede da Frans i 1224 forlod La Verna efter sin 40 dages bøn, meditation, faste og stigmatisering, vidste han, at han ikke mere ville vende tilbage til det elskede bjerg, der havde betydet, at hans mangeårige længsel om at dele Kristi lidelse var kronet med en særlig nåde, stigmatiseringen, hvor han kobledes så dybt ind i Kristi offer, at han som den første efter Jesus bar de sårmerker, hvorfra offerblodet løb dybt ind i Jordens og Menneskehedens traumelag. Han vidste da, at hans mission var ved at være tilendebragt. De sidste to år blev han af brødrene båret rundt til forskellige steder i Italien, og da han mærkede, at enden på det fysiske liv var ved at nærme sig, bad han brødrene om at bære sig til Porziuncola i dalen neden for Assisi - det lille kapel og den stenhytte, hvor han havde samlet sine første brødre, og hvor han 4 år senere havde modtaget Klaras løfter om et liv i fattigdom, lydighed og cølibat. Efter nogle dages ophold i Assisi, hvor han gav Assisi sin sidste hilsen og velsignelse:

Velsignet være du af Gud min by.

For takket være dig skal mange sjæle blive frelst,
i dig skal bo mange tjenere for den højeste,
og ved dig skal mange blive kaldet til Himmeriget.
Fred være dig!

bar brødrene ham i slutningen af september 1226 til Porziuncola og lagde ham i den lille, ydmyge og enkle stenhytte, der om noget sted var symbolet for hans troskab mod den elskede Jomfru Fattigdom. De sidste dage inden sin død gav Frans sine brødre de sidste instrukser og lagde dem bl.a. på hjerte frem for alt at bevare deres troskab mod fattigdommen og - som symbol herpå - mod det lille, fattige Porziuncola, idet han sagde: *"Jager man jer ud af den ene dør, så gå ind ad den anden. Thi her er Guds hus og himlens port"*. Endelig velsignede han af hele sit overstrømmende hjerte ikke blot de tilstedeværende og de fraværende brødre, men også alle de brødre, der nogen sinde skulle indtræde i ordenen. *"Jeg velsigner dem,"* sagde han, *"så meget jeg kan, og mere end jeg kan"*. Efter at brødrene havde læst det smukke og dybe Skærtorsdags-evangelium for Frans (Johannes 13, 1-16), hvori hele Frans' liv og lære ligesom er samlet, bad han om at blive klædt nøgen, så han kunne møde Herren uden at eje mere på denne jord, end han havde ejet, da han kom hertil.

Syngende Davids Salme nr. 142 udåndede Frans d. 3. oktober 1226 lige efter mørkets frembrud hen under aften. Det fortælles, at i den dybe stilhed efter hans overgang brød hans søstre lærkerne pludselig ud i et sidste kviddrende farvel til deres elskede Frans, der så ofte havde glædet dem ved at prædike for dem, og at klokkerne på den lille ydmyge kirke, San Stefano, i Assisi af sig selv begyndte at kime, netop da han udåndede.

Siden Frans' død har hans brødre og søstre hvert år fejret hans overgang startende med en 9 dages indre og ydre forberedelse - Novenaen. Hver aften under denne forberedelsestid celebreres en speciel højmesse i Frans' gravkirke. Den bevægende og smukke religiøse ceremoni starter med en procession af bedende og syngende franciskanere - ordensbrødre og -søstre samt lægfolk - fra pladsen foran Frans' gravkirke til underkirken, hvor messen herefter tager sin begyndelse. Efter messen og den dybe kommunion fortsætter vi alle i procession til Frans' grav i krypten, hvor messen afsluttes med bønner og salmer samt en særlig velsignelse med det håndtabernakel (lille skab med Kristi legeme), som var Frans' under hans inkarnation.

Hvert år d. 3. oktober - formiddag, eftermiddag og aften - fejres Frans' overgang på stedet, hvor han gik over, nemlig i den store Basilica di Santa Maria degli Angeli (Porziuncola) med møder, processioner og messer, og d. 4. oktober danner Frans' gravkirke og Sacro Convento i Assisi rammerne om den fortsatte fest. Efter en farvestrålende procession fra Piazza Comune til Basilikaen af alle de deltagende officials med bannere og modtagelse i Sacro Convento af de mange særligt indbudte fejres en højmesse i Frans' overkirke med deltagelse af op til 100 celebrerende præster anført af kardinaler, ærkebiskopper og biskopper. Jeg overværede messen via storskærm i underkirken, og gravkirkens store kor ledet af Padre Magrino sang uendeligt smukt - i år var det nogle af de musikstykker, der er særligt i samklang med Kristi medlidende hjerte og de gyldne opstandelsesvibrationer, bl.a. blev Panis Angelicus af Franck sunget meget hjerterørende under kommunionen. Efter højmassen, som hvert år sendes direkte over den statslige tv-kanal, RAIuno, og som kan følges på storskærme flere steder i Assisi og Santa Maria degli Angeli, er der altid taler fra balkonen i Sacro Convento. I år var det lederen af Sacro Convento, der kom med det franciskanske fredsbudskab på vegne af hele den Franciskanske familie, altid indledt med hilsenen i Frans' ånd: "Brødre og søstre ...". Herefter talte de politiske ledere.

Om eftermiddagen er der en speciel og meget smuk festvesper (aftenandagt) i underkirken, hvor vi i den totalt fyldte kirke synger vekselsang sammen med gravkirkens store kor. Efter vesperen fortsætter vi i procession til overkirken, hvor den religiøse ceremoni bliver afsluttet med, at olivengrene i tusindvis velsignes og uddeles som et franciskansk budskab om fred i tråd med duen fra Noahs Ark, der vende tilbage til arken med en olivengren i næbet. Afslutningen på ceremonien er som altid, at den hovedcelebrerende præst går op i det lille tårn, der er bygget sammen med overkirken. Herfra sender han Frans' fredsbudskab ud over hele Jorden ved at løfte Frans' monstrans mod alle 4 verdenshjørner - en velsignelse, der i den smukke oktoberaften i år fik "hårene til at rejse sig". I Frans' monstrans opbevares en af de få håndskrevne epistler, vi har fra Frans' egen hånd, idet det som regel var Broder Leone, der nedskrev det, som Frans ønskede på tryk. Men i Frans' monstrans er den håndskrevne velsignelse, som han lige efter stigmatiseringen på La Verna gav til Broder Leone, der da havde en periode med tungsind og længsel. På pergament skrev Frans en særlig hilsen

til Broder Leone og sluttede med den kendte Patriark-velsignelse fra Det Gamle Testamente, som Broder Leone opbevarede ved sit bryst i resten af sin inkarnation, og som nu opbevares i relikviekapellet i Basilikaen:

Herren velsigne dig og bevare dig.

Herren lade sit åsyn lyse over dig og være dig nådig.

Herren vende sit åsyn på dig og give dig fred.

Sidste år godkendte den italienske regering et initiativ, som franciskanerne i Italien, bl.a. Pater Mizzi, har arbejdet på i mange år, nemlig at d. 4. oktober fremover er dagen for fred via dialog. Den italienske regering besluttede i 2004, at: "d. 4. oktober - festdagen for Frans - er en dag, der dedikeres til fred, tolerance og dialog mellem kulturer og religioner baseret på de universelle værdier, som Italiens skytshelgener, Frans af Assisi og Katarina af Siena, stod for gennem deres bemærkelsesværdige liv og mission". Loven giver bl.a. skoler og uddannelsesinstitutioner mulighed for d. 4. oktober at arrangere ceremonier, møder og andre arrangementer, som vedrører temaet dialog. Allerede her det første år havde mange institutioner fulgt opfordringen, og der var i medierne dækning af nogle af arrangementerne. Franciskanerne arbejder på, at d. 4. oktober som dagen for fred, tolerance og dialog spreder sig ud - også ud over Italiens grænser. Muligheden eksisterer bestemt, idet Frans, som nok den eneste af de store kristne skikkelser, ikke giver anledning til modsætningsforhold, som f.eks. forståelsen af Jesus Kristus gør det, men tværtimod elskes, respekteres og værdsættes af alle religioner og kulturer for sit eksempel og universelle budskab om bl.a. den menneskelige families enhed som brødre og søstre. Da Franciskanerne de fleste steder rundt omkring på Jorden nyder stor respekt og agtelse for deres fortsatte mission i Frans' ånd, er mange fredsinitiativer nået det stadium, hvor dørene til de politiske beslutningstagere efter ihærdig indsats har åbnet sig, hvorefter visionen har kunnet manifesteres.

Afvikling af atomvåben med hjælp til udviklingslandene

Disse døre til politiske beslutningstagere i forskellige lande, herunder EU, synes nu at begynde at åbne sig efter et flerårigt arbejde i "**il Comitato per una Civiltà dell'Amore**" (The Committee for a Civilization of Love) i samarbejde med Sacro Convento i Assisi med Pater Mizzi og lederen af Sacro Convento som hovedansvarlige. Igennem flere år med bl.a. 3 internationale møder i henholdsvis Assisi, Rom og Assisi, er der arbejdet intenst på en meget smuk og opløftende fredsvision, der sigter på i første omgang at afvikle alle de atomvåben, der i medfør af afrustningsaftalerne mellem især USA og det tidligere Sovjetunionen ligger lagret forskellige steder rundt om på Jorden til stor fare for miljøet og den menneskelige familie, også på grund af risikoen for, at disse våben falder i hænderne på terrorister. Under det første møde i 2002 på Sacro Convento i Assisi deltog bl.a. eksperter inden for det atomare område, der klargjorde problemet og tekniske veje til en konvertering af de destruktive atomvåben til fredeligt formål, nemlig til brændstof til brug i atomkraftværker. Visionen er, at midlerne ved salg af det konverterede brændstof bruges til at afhjælpe lidelse og udligne skel mellem rige og fattige på jorden, og altså som hjælp til udviklingslandene. I de to følgende møder i henholdsvis 2004 og her d. 15. oktober 2005 var initiativet nu kommet så langt, at nogle politikere, diplomater og ambassadører er nået. Pater Mizzi har netop skrevet en artikel om dette fredsarbejde, som trykkes i novemberudgaven af Franciskanernes magasin "San

Francesco - Patrono d'Italia". Jeg har oversat artiklen fra italiensk til engelsk, så den kan bruges også i andre sammenhænge. Den vedhæftes dette nyhedsbrev til de er jer, der har lyst til at læse om en af de fredsmissioner bl.a. via politisk lobbyarbejde, som Franciskanerne blandt så uendeligt mange andre initiativer er involverede i her i Assisi.

I *Giovani verso Assisi* - Ungdommen mod Assisi

I løbet af året er Sacro Convento og Franciskanerne i Assisi værter og arrangører af forskellige arrangementer specielt rettet til ungdommen i Italien, og ved nogle lejligheder til unge mennesker fra hele verden, der samles i Assisi. I mange år har de under overskriften "**I *Giovani verso Assisi***" stået for et 3 dages arrangement, der nu er blevet så stort, at provincialerne (lederne) rundt omkring i provinserne i Italien er med i det forberedende arbejde. Arrangementet, der indbefatter foredrag, bønner, meditationer, messer og musik, afvikles den sidste week-end i oktober, og i år havde 1.600 unge mennesker fundet vej til Assisi. De indkvarteredes alle mulige og umulige steder, og Franciskanerne, også de unge prærestuderende brødre på Franciscanum, var travlt optagede med at tage sig af alle disse unge mennesker, der fyldte godt i gadebilledet, ikke mindst om aftenerne, hvor de sang og spillede musik i grupper rundt omkring ledsaget af franciskanske brødre. De unge prærestuderende munke har også en særlig opgave med at stå for studiekredse med unge mennesker, der i forskellige grupper mødes en gang om ugen til bønner, meditationer, foredrag og udveksling, bl.a. i klosteret i Rivotorto, hvor Frans boede i 3 år og skrev sin første regel for ordenen. Når jeg ved forskellige lejligheder har deltaget i nogle af disse arrangementer for unge mennesker, specielt de spirituelle med bønner, meditationer og messer, har jeg dels glædet mig inderligt over at se så mange unge mennesker dedikerede til Frans' idealer, dels tit tænkt på, hvor den skandinaviske ungdom kan gå hen med deres måske begyndende længsel om et liv defineret af andre værdier end den vestlige materialisme.

Hinduismen i dialog med Kristendommen - møder ved Frans' grav

I sidste nyhedsbrev nævnte jeg kort, at den meget travle september måned i Assisi, bl.a. også havde betydet besøg af to Hindu-swamier fra Indien med ledsagere samt mange vestlige "tilhængere", der var kommet til Assisi for at møde Hinduismen via disse spirituelle ledere. Begge swamier havde bedt om møder med Pater Mizzi samt det, som alle ønsker sig, nemlig at få mulighed for et interreligiøst meditations- og bønsmøde ved Frans' grav, efter at kirken er lukket for øvrige pilgrimme. Det var meget interessante spirituelle møder mellem Hinduismen og Kristendommen, og ikke mindst meditationerne og satsang ved Frans' grav var smukke og dybe. Det sidste bønsmøde ved graven med Swami Muktananda var iøvrigt også med de to danske grupper, som vi havde i Assisi på netop dette tidspunkt, og alle var glade for denne særlige, spirituelle fordybelse i den stille krypt. Der var en slående forskel mellem de to spirituelle ledere og de grupper, som de havde tiltrukket, der gav stof til eftertanke, og også glæde over en udvikling i Hinduismen, der synes at stemme mere overens med Den Nye Tids idealer. Den første Hindu-swami, en elskelig, skrøbelig, meget spirituel gammel mand, iklædt sine flagrende, orange gevandter, var tydeligvis af "den gamle, østlige skole", hvor længslen efter Gud hos tilhængerne ofte bliver til en form for guru-dyrkelse, der er meget personlig med mindre skelneevne og individualitet. Selvom denne Hindu-swami forekom meget gennemsigtig og ydmyg i sin personlighed, var de mennesker, der var omkring ham, åbenlyst meget dedikerede til og hengivne over for ham personligt som Guruen. Swami Muktananda, der er en yngre og tydeligvis mere vestligt orienteret Hindu-leder,

var meget afslappet i sin måde at være sammen med mennesker på - med dyb spirituel praksis og indsigt suppleret med en humor og selvironi omkring sin personlighed, der virkede afvæbnende i forhold til projektioner. Deltagerne i gruppen omkring ham var tydeligvis mere modne, og interessant var det at opleve, at under bønsmøderne ved Frans' grav med denne religiøse leder var der stor guddommelig bevågenhed på et indre nedfældnings- og forløsningsarbejde, der gjorde meditationerne meget dybe, mens bønsmødet med den anden Hindu-leder ikke synes at være velsignet med mere end de vibrationer og strømme, der altid er til stede ved Frans' grav som en velsignelse til alle, der åbner sig herfor.

Jeg arbejder p.t. bl.a. på en artikel omkring dialogen mellem Assisi og Hinduismen, Jainismen, Bahai samt Sikh-religionen i Indien gennem de 45 år, hvor Pater Mizzi har stået for disse aktiviteter i Assisi samt flere rejser med "The Spirit of Assisi" til Indien. Den bringes i referat i et kommende nyhedsbrev, der levner plads til et fokus på dette fredsarbejde.

Lovprisning

Som afslutning på dette nyhedsbrev gengives hermed de sidste vers af Solsangen, som Frans i dagene før sin død føjede til den oprindelige lovprisningssang, som han skrev i San Damiano i sommeren 1225, hvor han af sine brødre og Klara blev plejet på grund af sin tiltagende svækkelse. Kort før sin død digtede Frans disse yderligere vers, som brødrene gentagne gange måtte synge for ham som støtte til hans forberedelse på at møde Søster Død:

"Lovet være du min Herre gennem dem,
som tilgiver af kærlighed til dig
og som udholder skrøbelighed og trængsel;
Salige er de, der udholder disse ting i fred,
for af Dig Allerhøjeste vil de blive kronet.

Lovet være du, Herre, for vor søster den legemlige død,
som intet levende menneske kan undslippe.
Ve dem, som dør i dødssynd.
Salige er de, som døden finder indesluttet i Din allerhelligste vilje,
thi dem kan den anden død ikke gøre noget ondt".

Med ønsket om et smuk efterår til jer alle i Skandinavien.

De kærligste hilsner fra Assisi - fred og alt godt

Bente

Bente Wolf ♦ Via Fortini 7 ♦ I-06081 Assisi (PG) ♦ Tlf. +39 075 8155 278 ♦
E-mail: benteassisi@libero.it